

یادداشت

معدن و تحلیل هزینه-فایده آن

علی شاطری

تحلیل هزینه- فایده (Cost-benefit Analysis) شامل ارزیابی دقیق سود و هزینه‌های مرتبط با فعالیت‌های صنعتی و معدنی و تأثیرات آن بر اقتصاد، محیط زیست و جامعه است. این تحلیل به تصمیم‌گیران کمک می‌کند تا تعیین کنند که آیا فعالیت‌های آنان به‌طور کلی برای یک منطقه یا کشور سودمند است یا خیر. در ایران، داشتن منابع سرشار معدنی با درصد خلوص بالا و همچنین معدن‌داری دولتی (متأسفانه با توجه به اقتصاد غیرآزاد (دولتی) ایران، امکان واگذاری معدن بزرگ وجود ندارد و ایمیدرو به‌عنوان سازمانی دولتی موظف به حفظ و اجاره معدن است) باعث شده فضای کسب‌وکار معدن، به‌گونه‌ای پیش برود که خالی از تحلیل اساسی هزینه-فایده‌های آن نبشود. با یک بازدید سطحی از منطقه اطراف معدن پردرآمد در ایران، به سرعت متوجه می‌شویم که بین فقر آن منطقه، با درآمد معدن رابطه مستقیم وجود دارد. یعنی هرچه‌قدر معدن پردرآمدتر، روستاها و شهرهای اطراف آن فقیرتر هستند که متأسفانه شاید یکی از دلایل بی‌اهمیتی به این موضوع، تحلیل هزینه-فایده باشد. اما در این یادداشت سعی کردم کلیات آن را مطرح کنم و در ادامه، به جنبه‌های مختلف هزینه-فایده معدن بپردازم. درواقع همان‌های زیر ابزار اساسی ما در تحلیل هزینه-فایده معدن است:

۱-مزایای اقتصادی (فایده‌ها)

معدن نقش مهمی در اقتصاد بسیاری از کشورها ایفا می‌کند. ارزش افزوده در زنجیره تأمین معدن می‌توانند باعث توسعه صنایع پایین‌دستی مانند صنایع فولاد، آلومینیوم و دیگر فلزات شوند و ارزش افزوده بالاتری ایجاد می‌کنند.

افزایش تولید ناخالص (GDP)؛ معدن با استخراج و صادرات مواد معدنی می‌توانند به افزایش تولید ناخالص داخلی کمک کنند، به‌ویژه در کشورهایی که اقتصاد آنها بر منابع طبیعی متکی است. **اشتغال‌زایی و کاهش بی‌کاری**؛ فعالیت‌های معدنی به‌طور مستقیم و غیرمستقیم منجر به ایجاد فرصت‌های شغلی می‌شوند. این امر به کاهش بی‌کاری و بهبود شرایط اقتصادی در مناطق معدنی کمک می‌کند. **افزایش درآمد دولت‌ها**؛ از طریق مالیات، عوارض و حق الامتيازهای استخراج مواد معدنی، درآمد قابل توجهی برای دولت‌ها حاصل می‌شود که می‌تواند برای توسعه زیرساخت‌ها و خدمات عمومی استفاده شود. **توسعه صنایع پایین‌دستی**؛ استخراج مواد معدنی می‌توانند منجر به رشد صنایع وابسته مانند فلزات، سیمان و انرژی شود که به اقتصاد تنوع بیشتری می‌بخشد و مزیت‌های اقتصادی بلندمدت ایجاد می‌کند.

۲-هزینه‌های زیست‌محیطی

فعالیت‌های معدنی معمولاً با هزینه‌های زیست‌محیطی زیادی همراه هستند. **تخریب محیط زیست**؛ استخراج مواد معدنی می‌تواند منجر به تخریب جنگل‌ها، تخریب زمین و از بین رفتن زیستگاه‌های طبیعی شود. این مشکلات زیست‌محیطی ممکن است تنوع زیستی را کاهش دهد و چرخه‌های طبیعی را مختل کند. **آلودگی آب و خاک**؛ مواد شیمیایی که در فرآیندهای استخراج و جداسازی مواد معدنی استفاده می‌شوند، ممکن است باعث آلودگی آب‌های زیرزمینی و سطحی و خاک شوند که منجر به مشکلات بلندمدت برای کشاورزی و سلامتی انسان‌ها می‌شود. **انتشار گازهای گلخانه‌ای و آلودگی هوا**؛ فرآیندهای معدنی اغلب با انتشار گازهای مضر و گردوغبار همراه هستند که باعث آلودگی هوا و افزایش گازهای گلخانه‌ای می‌شود.

۳-هزینه‌های اجتماعی

جابه‌جایی جوامع محلی؛ گاهی اوقات فعالیت‌های معدنی منجر به جابه‌جایی اجباری جوامع بومی می‌شود که می‌تواند باعث ازدست‌رفتن منبع درآمد و کاهش کیفیت زندگی آنها شود و تغییرات فرهنگی و اقتصادی با ورود معدن به مناطق بومی می‌تواند تغییرات ناگهانی در ساختار اقتصادی و فرهنگی این مناطق ایجاد کند که همیشه به نفع جامعه نیست. **جابه‌جایی و تغییرات جمعیتی**؛ گاهی اوقات برای اجرای پروژه‌های معدنی بزرگ، جوامع محلی باید جابه‌جا شوند که این امر می‌تواند منجر به ازدست‌رفتن خانه‌ها و منابع درآمد افراد و ایجاد ناراحتی‌های اجتماعی شود. **بهره‌کشی از نیروی کار**؛ در برخی مناطق، به‌ویژه در کشورهایی با قوانین کاری ضعیف، معدن با مشکلاتی مانند شرایط کاری نامناسب و ایمنی ناگافی مواجه هستند که می‌تواند منجر به آسیب‌های جسمی و حتی مرگ کارگران شود که فاجعه اخیر طبیس نیز گویای همین ضعف در ایران است. **تأثیرات فرهنگی**؛ ورود معدن به مناطق بومی و دورافتاده می‌تواند فرهنگ‌های محلی را تحت تأثیر قرار دهد و منجر به ازدست‌رفتن ارزش‌های سنتی و تغییرات ناگهانی در ساختار اجتماعی شود.

۴-تحلیل هزینه-فایده بلندمدت

است با توجه داشت که سود اقتصادی معدن معمولا در کوتاه‌مدت مشهود است. اما هزینه‌های زیست‌محیطی و اجتماعی می‌تواند در بلندمدت بیشتر شود. معادتی که بدون برنامه‌ریزی مسئولانه و بازسازی محیط، پس از اتمام بهره‌برداری رها می‌شوند، می‌توانند بار اقتصادی زیادی برای دولت‌ها و جوامع محلی ایجاد کنند. این بارها شامل پاک‌سازی مناطق آلوده، بازسازی زیستگاه‌ها و ارائه کمک‌های اقتصادی به جوامع آسیب‌دیده است. برای تحلیل دقیق هزینه-فایده معدن باید عوامل بلندمدت نیز در نظر گرفته شوند. برخی از هزینه‌ها و منافع معدن ممکن است در کوتاه‌مدت قابل مشاهده نباشند. **بهره‌وری بلندمدت زمین**؛ معادتی که پس از اتمام استخراج بدون بازسازی مناسب رها می‌شوند، ممکن است زمین‌هایی بلااستفاده و بی‌حاصل برجای بگذارند. **هزینه‌های پاکسازی و بازسازی**؛ پس از پایان فعالیت‌های معدنی، هزینه‌های قابل توجهی برای پاکسازی محیط زیست و بازسازی مناطق تخریب‌شده لازم است که گاهی این هزینه‌ها بر عهده دولت یا جامعه است. **توسعه پایدار و سرمایه‌گذاری‌های اجتماعی**؛ معادتی که به مسئولیت اجتماعی خود پایبند هستند، با سرمایه‌گذاری در توسعه زیرساخت‌ها، بهبود خدمات بهداشتی و آموزشی و تعامل با جامعه، به کاهش هزینه‌های اجتماعی کمک می‌کنند و باعث توسعه پایدار می‌شوند.

نتیجه آنکه تحلیل هزینه-فایده معدن باید با در نظر گرفتن همه جنبه‌های اقتصادی، زیست‌محیطی و اجتماعی انجام شود. سود اقتصادی کوتاه‌مدت ممکن است با هزینه‌های زیست‌محیطی و اجتماعی بلندمدت جبران نشود؛ بنابراین برای دستیابی به نتایج مطلوب، ضروری است که معدن با استراتژی‌های مسئولیت‌پذیرانه و برنامه‌ریزی‌های دقیق مدیریت شوند. به‌کارگیری فناوری‌های نوین و اجرای مقررات سخت‌گیرانه می‌تواند به کاهش هزینه‌های زیست‌محیطی و افزایش منافع اجتماعی کمک کند و توسعه‌ای پایدارتر را برای جوامع به همراه داشته باشد. امروزه فعالیت‌های صنعتی بدون توجهیات زیست‌محیطی عواقب بسیاری به همراه دارد که آگاهی جامعه باعث شده است به این موضوع اهمیت زیادی داده شود. همچنین فعالیت‌های معدنی باید با دقت و توجه به تعامل میان سود اقتصادی و اجتماعی انجام شوند. اجرای پروژه‌های مسئولیت اجتماعی، رعایت استانداردهای زیست‌محیطی و توجه به رفاه اجتماعی جوامع محلی می‌تواند به کاهش این هزینه‌ها کمک کند و معدن را به ابزاری برای توسعه پایدار تبدیل کند.

کروز؛ کشتی نوح صنعت خودرو

کیفیت

نیهاد نیسان: در دل دنیای پربهایوی صنعت خودرو، کروز همچون یک کشتی بزرگ در دریای توفانی و پر از امواج ملامط قرار دارد. این کشتی با بادبان‌های گسترده‌اش، نه‌تنها به سوی افق‌های جدید می‌تازد، بلکه به‌عنوان نشان‌های از استقامت و پایداری در برابر چالش‌ها و مشکلات شناخته می‌شود. هر قطعه‌ای که در این کشتی ساخته می‌شود، مانند ستاره‌ای در آسمان شب، با دقت و مهارت طراحی شده است تا نور امید را در دل کسانی که به آن تکیه می‌کنند، بتاباند.

کروز با کارگران و مهندسانی که همچون هنرمندان در یک کارگاه بزرگ مشغول به کار هستند، به خلق آثار هنری می‌پردازد. هر قطعه‌ای که از خط تولید این شرکت خارج می‌شود، نه‌تنها یک جزء ساده نیست، بلکه داستانی از تلاش، خلاقیت و نوآوری را روایت می‌کند. این داستان‌ها همچون ریشه‌های یک درخت بزرگ در زمین نفوذ کرده و به آن قوت و قدرت می‌بخشند.

در این باغ بزرگ صنعتی، هر دسته از قطعات مانند گل‌هایی با رنگ‌های مختلف شکوفا می‌شوند. گل‌هایی که هرکدام ویژگی خاص خود را دارند؛ برخی از آنها به ایمنی و محافظت از سرنشینان خودرو کمک می‌کنند، در حالی که برخی دیگر به زیبایی و جذابیت ظاهری خودرو افزوده و آن را به یک اثر هنری تبدیل می‌کنند. کروز به‌عنوان باغبان این باغ، با مراقبت و دقت، هر گل را آبیاری کرده و به رشد و شکوفایی آن کمک می‌کند.

این شرکت همچون یک معمار بزرگ، ساختمان‌های عظیمی از تکنولوژی و نوآوری را بنا می‌کند. هر قطعه‌ای که طراحی و تولید می‌شود، بخشی از یک سازه بزرگ‌تر است که هدف آن حرکت به سوی آینده‌ای روشن‌تر و پایداری است. کروز با دیدی فراتر از زمان حال، به ساختن آینده‌های بهتر برای صنعت خودروسازی ایران و جهان می‌اندیشد.

در این سفر دریایی، کروز تنها نیست، بلکه با هم‌سفرانی چون ایران خودرو و سایپا همراه است. این دو شرکت مانند دو قایق کوچک در کنار کشتی بزرگ کروز شناورند. همکاری این سه شرکت، همچون یک سمفونی هماهنگ است که نغمه‌های زیبایی را در دل صنعت خودرو به وجود می‌آورد. هر یک از این قایق‌ها نقش خاص خود را ایفا کرده و در کنار هم به سمت قله‌های موفقیت حرکت می‌کنند.

کروز همچنین با نگاهی به افق‌های دوردست، به صادرات محصولات خود به کشورهای دیگر نیز توجه دارد. این صادرات مانند پرواز پرنده‌ای است که از لانه خود خارج شده و به جست‌وجوی دنیای جدید می‌پردازد. کروز با پرچم افتخار خود، به سرزمین‌های ناشناخته سفر کرده و نام ایران را در عرصه جهانی معرفی می‌کند.

در این مسیر، کیفیت محصولات کروز همچون چراغی در تاریکی می‌درخشد. این چراغ نه‌تنها راه را برای خودروسازان روشن می‌کند، بلکه اعتماد مشتریان را نیز جلب می‌کند. کروز با استفاده از بهترین مواد اولیه و تکنولوژی‌های روز دنیا، کیفیت را سرلوحه کار خود قرار داده و به‌عنوان الگوی برتری در صنعت خودروسازی شناخته می‌شود.

اما در این سفر پرچالش، کروز با موانع و چالش‌هایی نیز روبه‌رو است. همچون کوه‌هایی بلند که بر سر راه قرار دارند، مشکلات اقتصادی و تحریم‌ها نیز گاهی اوقات بر سر راه این کشتی بزرگ قرار می‌گیرند. اما کروز با عزم راسخ و اراده‌ای قوی، همچون یک کوهنورد ماهر، راه خود را پیدا کرده و به قله‌های موفقیت صعود می‌کند.

تاوان ناترازی انرژی از جیب صنعت فولاد

کارشناسان بر این باورند که قطعی‌های مکرر گاز و ناهتنها کاهش فعالیت تولیدی در نگاه‌های صنعتی را به همراه دارد، بلکه تأثیر منفی بر اشتغال‌زایی و برنامه‌ریزی‌های بلندمدت نگاه‌های اقتصادی برای سرمایه‌گذارها ایجاد می‌کند و شرایط نگران‌کننده‌ای برای اقتصاد نصف جهان رقم خواهد زد. بدون تردید اگر فولادسازان بتوانند تولید کنند و درآمد داشته باشند، این توان را خواهند داشت تا در مسیر توسعه حوزه انرژی کشور از جمله سرمایه‌گذاری در میادین گازی، ذخیره‌سازی و بهینه‌سازی الکوی مصرف خانگی نیز نقش آفرینی مؤثری داشته باشند.

شرکت نفت ستاره خلیج فارس (سهامی عام) در نظر دارد خرید تیوب باندد میل‌های پالایشگاه را از طریق مناقصه عمومی دو مرحله‌ای به تأمین‌کننده/تولیدکننده واجد شرایط واگذار کند، بنابراین از همه شرکت‌های معتبر دعوت می‌شود برای تهیه اسناد مناقصه از تاریخ ۱۴۰۳/۱۰/۰۱ تا تاریخ ۱۴۰۳/۱۰/۰۸ یا ارسال نامه، اعلام آمادگی خود را (مطابق دستورالعمل مکاتبات مندرج در وبگاه شرکت نفت ستاره خلیج فارس سربرگ مناقصات به آدرس WWW.PGSOC.IR) به همراه فیش خرید اسناد را از طریق پست الکترونیکی ارسال کنند.

هزینه خرید اسناد: ۲۰۰۰۰۰۰۰ (دو میلیون) ریال
واریزی به حساب شماره ۰۲۳۳۹۰۳۸۱۱۳۴۸ - بانک تجارت با شماره شباه ۰۲۳۹۰۳۸۱۱۳۴ - IR۵۱۰۱۸۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ نام شرکت نفت ستاره خلیج فارس (متقاضیان به منظور دریافت شناسه اختصاصی پرداخت می‌بایست با بخش خزانه امور مالی به شماره ۰۷۶-۳۱۳۱۲۶۶۰ و ۰۷۶-۳۱۳۱۳۳۵۷ تماس حاصل فرمایند.)

گزارش

طلای جهانی در مسیر صعود

قیمت طلا دوشنبه افزایش یافت؛ زیرا سرمایه‌گذاران انتظار کاهش احتمالی نرخ بهره توسط فدرال‌رزرو در این هفته با تمرکز بر رویکرد بانک مرکزی درباره کاهش نرخ در سال آینده را داشتند.

به گزارش ایسنسا، هر اونس طلا با ۰.۱ درصد افزایش به دوهزارو ۶۵۲ دلار و هفت سنت رسید. در همین حال، قیمت طلای آمریکا با ۰.۲ درصد کاهش به دوهزارو ۶۷۰ دلار و ۹۰ سنت رسید.

کاهش ۲۵ واحدی نرخ در این هفته توسط بازارها قیمت‌گذاری شده است، بنابراین تمرکز روی این خواهد بود که آیا این یک کاهش انقباضی خواهد بود، جایی که سیاست‌گذاران ایالات متحده ممکن است زمینه را برای نگاه‌داشتن نرخ بالقوه در ژانویه فراهم کند.

پیپ جان رانگ، استراتژیست بازار IG گفت با توجه به تورم بالاتر از هدف، برخی انعطاف‌پذیری‌های اقتصادی و عدم اطمینان درباره سیاست‌های آینده ترامپ، سیاست‌گذاران ایالات متحده ممکن است زمینه را برای حفظ نرخ بالقوه در ژانویه فراهم کند.

سرمایه‌گذاران این موضوع را پیش‌بینی کرده‌اند که فدرال‌رزرو در نشست ۱۷ تا ۱۸ دسامبر خود نرخ بهره را یک چهارم کاهش خواهد داد. طبق ابزار FedWatch CME، بازارها احتمال ۹۳.۴ درصد کاهش ۲۵ واحد را پیش‌بینی می‌کنند، اما تنها با احتمال تقریبا ۱۸درصدی برای کاهش دوباره در ژانویه قیمت‌گذاری کرده‌اند. شمش‌های بدون بازده در محیطی با نرخ بهره پایین‌تر و در شرایط عدم اطمینان اقتصادی یا ژئوپلیتیکی می‌درخشند.

پیپ گفت در ماه گذشته قیمت طلا حداقل در دو نوبت از سطح دوهزارو ۷۲۰ دلار عقب‌نشینی کرده است که این امر آن را به مقاومتی کلیدی برای خریداران تبدیل می‌کند تا راه را برای صعود بیشتر هموار کند.

رویترز گزارش کرد که در بازار سایر فلزات ارزشمند، هر اونس نقره ثابت در ۳۰.۵۴ دلار بود، پالاتین ۰.۳ درصد کاهش یافت و به ۹۲۲.۰۵ دلار رسید، در حالی که پالادیم ۰.۴ درصد افزایش یافت و به ۹۵۶.۵۸ دلار رسید.

قیمت نفت کاهش داشت

بهای معاملات وست‌تگزاس اینترمدیت آمریکا با ۳۰ سنت معادل ۰.۴ درصد کاهش، به ۷۰ دلار و ۹۹ سنت در هر بشکه رسید.

به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از رویترز قیمت نفت در معاملات روز دوشنبه بازار آسیا به معامله‌گران، به سودگیری پرداخته و منتظر نشست سیاست پولی بانک مرکزی آمریکا بودند، از بالاترین رکورد خود در چند هفته گذشته عقب نشست و کاهش یافت.

بهای معاملات وست‌تگزاس اینترمدیت آمریکا با ۳۰ سنت معادل ۰.۴ درصد کاهش، به ۷۰ دلار و ۹۹ سنت در هر بشکه رسید. شاخص نفت آمریکا در معاملات روز جمعه، به بالاترین حد از هفتم نوامبر صعود کرده بود.

مناقصه عمومی دو مرحله‌ای خرید تیوب باندد میل‌های پالایشگاه

شماره مناقصه: PGSOC-LEC-TUBE BUNDLE -TE-02575

میزان ضمانت‌نامه شرکت در مناقصه: مبلغ ۹۶۰,۰۰۰,۰۰۰ (نه میلیارد و ششصد میلیون) ریال
میزان پیش پرداخت: ۵۰ درصد مبلغ کل قرارداد در قبال دریافت ضمانت نامه بانکی معتبر
مدت زمان قرارداد: ۱۴ ماه شمسی

مهلت تسلیم بسته پیشنهادی مناقصه شامل پاکت «ب» (پیشنهاد فنی) و پاکت «د» (ارزیابی کیفی):

تا ساعت ۱۲ ظهر روز یک‌شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۳۰

محل تسلیم بسته پیشنهادی مناقصه و محل تحویل کالا: بندرعباس، کیلومتر ۱۳ محور بندرعباس به بندر خمیر، بلوار صنعت نفت، میدان نفت، بلوار خود کفایی، شرکت نفت ستاره خلیج فارس، امور حقوقی و قرارداده‌ها.

تلفن: ۰۷۶-۳۱۳۱۰۰۰۰ داخلی ۰۷۶-۳۷۰۸، دورنگار: ۰۳۱۳۱۳۱۳۱-۰۷۶، کدپستی: ۷۹۳۱۱۸۱۱۸۳، ایمیل: Legal@pgsoc.ir

روابط عمومی و بین الملل شرکت نفت ستاره خلیج فارس